

ὅποιαι καὶ νῦν ἡ Ἀνατολὴ λαμβάνει τὰ νέματα τῆς προόδου καὶ τῶν φώτων.

Λαός, λοιπόν, κατέχων χώραν οὕτω εὐνοηθεῖσαν ὑπὸ τῆς φύσεως δὲν θ' ἀποθάνῃ!! Ἀναζήσας, ὡς ὁ Φοῖνιξ, ἐκ τῆς σποδοῦ αὐτοῦ μετὰ μακροαίωνα δουλεῖν, βραίνει ταχὺ τῷ βήματι πρὸς τὸν πολιτισμὸν, τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας.

Κ. ΜΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙ ΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΗΣ

Ὡς πρῶτον κατασκευαστὴν οἴνου ἡ μυθολογία ἀναφέρει τὸν Βάκχον, πολλοὶ δὲ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἐμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Ὅμηρος περιέγραψε τοὺς τρυγητοὺς καὶ πολλὰκις ἀναφέρει τὸν μελιθδεῶ οἶνον, ὡς ἐπίσης ὁ Πλοδαρχος ὁ Πλίσιος κλπ. καὶ δὲν ὑπάρχει λαός, ὅταν ἀρχαῖος καὶ ἂν εἶνε, εἰς οὗ τὴν ἱστορίαν ὁ οἶνος νὰ μὴν ἀναφέρηται πολλακις ἄλλοτε μὲν ὡς ποτὸν τῆς δικιότης ἢ τῆς πολυτελείας, ἄλλοτε δὲ ὡς φάρμακον.

Ὡς τόποι δὲ παραγωγῆς καλῶν οἴνων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἀναφέρονται ἰδιαιτέρως ἡ Χίος, αἱ Κλαζόμεναι, ἡ Κύπρος, ἡ Λέσβος, ἡ Συκῶν, ἡ Θάσος, τὸ ἄρος Αἰβάρος κλπ. σήμερον τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν κυρίως οἱ οἴνοι τῆς Γαλλίας⁽²⁾ (Καμπαρνίτης, Βορδῶ, Σαμπλί, Βουργονδίας, κλπ. ἀπ' ἐνὸς μὲν ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς σταφυλῆς, ἀπ' ἐτέρου δὲ ἐκ τῆς ἐπιτηδείας τέχνης μετ' ἧς κατασκευάζεται ὑπὸ τοῦ εὐνοῦς καὶ εὐγενοῦς τούτου λαοῦ, παρ' οὗ πᾶσα τέχνη καὶ ἐπιστήμη ὁσμημέραι τελειοποιεῖται κατόπιν ἔρχονται οἱ τῆς Ἰσπανίας (Αλικάντα, Μαλάγα, Ξερές κλπ.), Πορτογαλλίας (Πόρτο, Καρβαέλου, Λαμαμπόγκα κλπ.) ὡς ἐπίσης τῆς Ἰταλίας (Λάριμα, Χρίστη, Μαλβουαί, Ἀλμπάνου, Φαλέρου, Μόντε Φιασκόνε, Μόντε Πουρσίνε κλπ.), τῆς Γερμανίας (ὁ οἶνος τοῦ Ρήνου), τῆς Σικελίας, (Μαροάλα Κατάρε, Συρακουσῶν)· ἐπίσης καὶ τῶν νήσων τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, Μαδέρας, Τενερίφης, Γκομέρας, τῆς Πάλμας ἐκτιμῶνται πολὺ.

Ἐν Ἑλλάδι μεγίστη ποσότης οἴνου παράγεται εἰς τὰς νήσους Θήραν, Κέα, Κεφαλληνίαν, Κέρκυραν, Εὐβοίαν, ἐπίσης δὲ εἰς τὰς Πάτρας καὶ εἰς τὴν Ἀττικὴν,

(1) Σημ. «Σίτων καὶ ποτῶν ἀπάντων οἷσι δαιτεῖομεθα, δύναμιν γινώσκων χρεῖ, ἢν τινα ἕκαστα ἔχει καὶ τὴν κατὰ φύσιν καὶ τὴν δι' ἀνάγκην καὶ τέχνην ἀνθρωπίνην δεῖ γὰρ ἐπίστασθαι τῶν τε ἰσχυρῶν φύσει ὡς χρεῖ τὴν δύναμιν ἀραιεῖσθαι, τοῖσι τε ἀσθενέσι ὅπως χρεῖ ἰσχὴν προστιθέναι διὰ τέχνης, ἔκου ἂν ὁ καιρὸς ἐκάστων παραγένηται.» (Ἰπποκράτης)

(2) Σημ. Ἐννοοῦμεν τοὺς φυσικοὺς οἴνους καὶ οὐχὶ τὰ κράματα ὕδατος, οἰνοπνεύματος καὶ χρωματιστικῶν οὐσιῶν, τὰ ἀρθροῦντα ἐν τοῖς οἰνοπωλείοις καὶ λοιποῖς τοιοῦτοις καταστήμασι τῶν Παρισίων.

ἐξ ὧν πρωτεύουσιν ὡς ἐκ τῆς τελειοτέρας κατασκευῆς οἱ οἶνοι Σκουζέ καὶ Σόλωνος, καὶ ὁ ξανθὸς ῥητινίτης.

κατασκευῆ. — Αὕτη εἶνε διάφορος κατὰ τόπους ἀναλόγως τῆς ποιότητος τοῦ οἴνου, ὥπως δὴ ποτε ἄνωγ

πᾶσαι ἔχουσι, βραίν τὴν ζύμωσιν (Fermentation) ἥτις παράγεται τῇ ἐπιδράσει τοῦ ζυμωτικοῦ μύκητος ἐπὶ τοῦ σταφυλοσακχάρου, ὅπερ μετατρέπεται εἰς οἶνόπνευμα, ἀνθρακικὸν ἐξῆ, γλυκερίνην κλπ.

Εὐρύτατη εἶνε σήμερον ἀπανταχοῦ ἡ χρῆσις τοῦ οἴνου· ἀλλ' ὅσον ὠφέλιμος εἶνε ὁ ἄδολος (φυσικὸς οἶνος, ἐκ γλεύκου σταφυλῆς καὶ μόνον, ἀμιγῆς ξένων οὐσιῶν), εἰς μικρὰς ποσότητας λαμβανόμενος καὶ εἰς τοὺς ὑγιεῖς καὶ τοὺς ἀναρωνόντας καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς πάσχοντας ἐκ τιμῶν βαρῶν νόσημάτων, ἐπὶ τοσοῦτον εἶνε βλαβερὸς ἀμέτρως λαμβανόμενος ἢ διεσθαρμένους ὧν ἐκ τῆς προσθήκης οἰνοπνευμάτων ἐξ ἀμυλοδῶν οὐσιῶν, ἐπιφέρων φοβερὰς καταστροφὰς ἐπὶ τῶν διαφόρων συστημάτων τοῦ ὀργανισμοῦ ἡμῶν, ὡς παρακατιόντες θέλομεν ἀναφέρει.

Ὁ οἶνος διακινητικῶς εἰς μικρὰν ποσότητα ληφθεὶς (πεντήκοντα λ. χ. δράμια κατὰ τὸ γεῦμα καὶ τοσαῦτα κατὰ τὸ δεῖπνον) εἶνε ὠφελιμώτατος καὶ διότι αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν τονεῖ τὸ σῶμα, διότι εὐκολύνει τὴν πέψιν αὐξάνων τὴν ἐκκρισιν τῶν γαστρικῶν χυμῶν πᾶσα δὲ καλὴ πέψις συνεπάγεται καλὴν ἀπομύζησιν καὶ ἐπομένως τόνωσιν.

Ἄλλ' ἂν πολὺς ληρθῇ ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι καὶ κυρίως παρ' ἀτόμων, ἅτινα δὲν ἔχουσιν ἐξαικισθῆ πρὸς αὐτὸν, ἐπιφέρει ἐν τῷ ὀργανισμῷ τὰς διαταράξεις ἐκείνας τὰς γνωστὰς ὑπὸ τὸ ὄνομα μέθη.

Αὕτη δύναται νὰ εἶνε ἐλαφρὰ ἢ βαρεῖα καὶ ἡ μὲν ἐλαφρὰ καθ' ἣν ὁ μεθύων γίνετα εὐθυμότερος ἑαυτοῦ καὶ ἡ γλῶσσα λαλιστέρα καὶ ἡ ἔκφρασις τῶν ἰδεῶν πλέον ἐλευθερά, ἂν δὲν προῆλθεν ἐκ πόσεως μεγάλης ποσότητος οἴνου, παρέρχεται ταχέως τῇ χρῆσει ἐνὸς καρῆ ἢ μιᾶς λειμονάδος· ἂν ὅμως ἀρθρονὸς ἐλήρθη ὁ οἶνος, τὸ πρόσωπον ἐρυθραίνεται, οἱ ὀφθαλμοὶ λάμπουσιν, ἡ φαντασία διεγείρεται, ὁ μάλλονσοβερὸς ἢ σιωπηλὸς ἀνθρώπος γίνετα φλόαρος ἢ πολὺλογος, λύπα· δὲ καὶ μερίμνας ληθμονῶν εὐτυχῆ ἑαυτὸν θεωρεῖ, καὶ γαίρει χαρὰν ἀλλόκοτον, παράδοξον.

Ἄλλοι τοῦναντίον εὐθύμου χαρακτῆρος καὶ λάλοι, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ οἴνου εὐρισκόμενοι, εἶνε σκυθρωποὶ καὶ μελαγχολικοί· ἄλλοι κλαίουσι καὶ θρηνοῦσιν ἔστω καὶ τοὺς πρὸ εἰκοσαετίας τεθνεῶτας· ὁ συνήθως πρᾶου χαρακτῆρος καὶ ὑπομονητικὸς καὶ συνεσταλμένος, ἐξαγριοῦται καὶ ζητεῖ ἐριδας καὶ προκαλεῖ φιλονεικίαν καὶ διὰ λόγους ἀσημάντους κακῶς ἐννοηθέντας γίνετα θηριώδης, ἡ κρίσις του διαστρέφεται καὶ μεγίστη τάσις πρὸς τὸ βλάψαι ἑαυτὸν ἢ τοὺς ἄλλους τῷ ἐπέργετα· ἐν τῷ σταδίῳ τούτῳ τῆς μέθης πόσαι αἰτοκτονίαι, πόσα κακουργήματα (ρίψομεν ἐν βλέμμα εἰς τὰς ἐφημερίδας), πόσα πράξεις ἐγκληματικαὶ λαμβάνουσι χώραν, διὰ τὰς ὅποιαις τὴν ἐπο-

μέννῳ ἐκ τῆς μέθης ἀνανήψας ἐκ βάθους ψυχῆς μεταμελεῖται ἔντοῦτοις ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ οἴνου διεπράξατο, ταύτας ποσάκις ἄνθρωποι ἤπιου χαρακτῆρος δὲν ἐσύρθησαν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διὰ πράξεις ἐγκληματικάς ἄς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ οἴνου διεπράξαντο· ὅθεν τὸ ἄξιωμα *in vino veritas* δὲν φαίνεται καθόλου ἀδιαφιλονεικίον.

Σὺν τοῖς ἀνωτέρω συμπτώμασιν ἡ ὄρασις ἀμβλύνεται, τὰ ὄτα βομβοῦσιν (ὑπεραιμία ἐγκεφαλική), ὁ μεθῦων σκοτοδινηῖ καὶ βλέπει περιστρεφόμενα τὰ περὶ αὐτοῦ ἀντικείμενα καὶ διπλᾶ· αἱ ἐνέργειαι τῆς κινήσεως γίνονται ἄτακτοι, ἀβέβητοι, ὀρμητικαί· θέλων δηλονότι ὁ μεθῦων νὰ λάβῃ ἀντικείμενόν τι δὲν ἄπτεται τούτου ἡρέμα, ἀλλὰ μᾶλλον ῥίπτεται ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὴν κίνησιν τῆς χειρὸς συνακολουθεῖ ὁ κορμός· τὸ βῆμα τοῦ μεθύοντος εἶνε χαρακτηριστικόν, σφαλλόμενον, καὶ ἐν ἀκόμῃ οὗτος τὰς μεγαλύτερας προσπάθειάς καταβάλλη, ὅπως σταθῆ «εἰς τὰ πόδια του».

Ἐπὶ τούτοις ὁ στόμαχος ἐπανίσταται εἰς ἔμετον, τοῦ ὁποίου προηγεῖται ἀίσθησις μεγάλου βάρους καὶ ἔστιν ὅτε πόνου κατὰ τὴν στομαχικὴν γῶραν, τὸ πρᾶσπον ὡχρῶν καὶ καλύπτεται ὑπὸ κολλώδους ψυχροῦ ὑδρώτος· ἐὰν τότε διὰ τοῦ ἔμετου κενωθῆ ὁ στόμαχος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐντελῶς καὶ ἐπόρμενος ὁ ὄργανισμὸς ἐλευθερωθῆ τῆς περαιτέρω ἐπ' αὐτοῦ δράσεως τοῦ οἴνου, τὰ ἀνωτέρω φαινόμενα μεταλλάσσονται καὶ ἐπέχεται ὕπνος· ἐξ οὗ ὁ ἄρρωστος ἀνανήψων παραπονεῖται δι' εἶδός τι γενικῶν καμᾶτου καὶ φόρτου τοῦ στομάχου (ζῆυς γαστρικὸς κατάρρους)· τινὲς ὅμως κατὰ τὴν ἐπιούσαν καὶ τὴν μεθεπομένην εἰσὶν τὰς δυνάμεις ἐξητητημέναι καὶ ἔχουσι βαρεῖαν καὶ ἀλγούσαν τὴν κεφαλήν, τὴν γλώσσαν παχρῆ ὑποκίτρινον ἐπιχρῶσιν ἐπιχειρομένην, δίψαν πολλήν, ἀνορεκτοῦσιν ἢ μᾶλλον ἔχουσιν ἀποστροφὴν πρὸς τὰς τροφάς.

ΟΡ. ΔΑΛΕΖΙΟΣ ὕφηγ.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΓΑΛΒΑΝΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς τὰ μάλα τὸν πολιτισμὸν εὐηργέτησε τούτου πασιφανὲς τεκμήριον παρέχει ἡμῖν ὁ τηλεγράφος· ἀλλ' ἄρα γε μήπως οὕτω μόνον τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἶνε ἀπότοκος; μήπως δὲν διεδικεῖ ἴσα δικαίωματα τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς καὶ ἡ γαλβανοπλαστικὴ ἥτις ἀποτελεῖ σπουδαῖον κλάδον τῆς καθ' ὅλου βιομηχανίας; Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου εὐγλώττως λαλοῦσιν οἱ ἀπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου τείνοντες ν' ἀντικαταστήσωσι τὸ φωταέριον ἠλεκτρικῶν λαμπτήρας, περὶ δὲ τῆς γαλβανοπλαστικῆς τὰ ἀπειράριθμα ἀντικείμενα, ἅτινα κατασκευάζομεν διὰ ταύτης, περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν ὁμοίων κτωτέρω θέλομεν πραγματευθῆ.

Ἡ ἀνεκάλυψις τῆς γαλβανοπλαστικῆς χρονολογεῖται μὲν ἀρ' ὅτου ὁ Βόλτας ἀνεκάλυψε τὴν ἠλεκτρι-

κὴν στήλην, διότι καὶ οὗτος ὡς καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Βρουνατέλης (Brugnatelli) παρατήρησαν ὅτι τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα πλὴν τῶν ἄλλων ἰδιοτήτων ἐκέκτητο καὶ τὴν τοῦ ἀποσυνθέτειν διαφόρους διαλύσεις μεταλλικῶν ἀλάτων, ἰδίως ὅμως ὁ στέφανος τῆς δόξης ὀφείλεται εἰς τὸν Jacobi (γερμανόν), διότι οὗτος εἶνε ὁ μετὰ μεγίστης προιοχῆς σπουδᾶσας τὰ ἠλεκτροχημικὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος φαινόμενα, καὶ πρῶτος κατορθώσας νὰ λάβῃ ἀποτυπώματα ἐκ χαλκοῦ διαφόρων ἀντικειμένων.

Ὅπως δὲ δεῖξομεν ὁποῖαν σπουδαιότητα κέκτηται σήμερον ἡ γαλβανοπλαστικὴ, ἀρκεῖ νὰ εἰπωμεν ὅτι εἰς ταύτην ὀφείλομεν τὴν εἰς μέγιστον ἀριθμὸν ἀντιτύπων διάδοσιν τῶν ἀριστουργημάτων τῆς γλυπτικῆς τῶν ἀρχαίων τέχνης, εἰς ταύτην τὴν ἐκ χαλκοῦ ἀναπαραγωγὴν τῶν ἀνεκλύφων, τὴν στήλην τοῦ Τραυανοῦ, ἥτις εὐρίσκειται εἰς τὸ Louvre, τὰς ἐκ χαλκοῦ ἐπιχρῶσας εἰκόνας τὰς κοσμοῦσας τὸ ἀέτωμα τοῦ μελοδραματικοῦ θεάτρου τῶν Παρισίων, καὶ πλείστα ὅσα ἄλλα ἀντικείμενα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον σπουδαῖα.

Ἐτι δ' ἐγένετο δυνατόν νὰ δυνάμεθα ν' ἀποκτώμεν εὐωνότατα ἔργα κομψῆς χρυσοχοικῆς τέχνης, νὰ δίδωμεν εἰς κρατήρας ἢ εἰς κρησπίγια ἐξ ὀρειχάλκου κτετακευασμένα ὅψιν πολυτελεστάτην ἐπαργυρώνοντες ἢ ἐπιχρῶσάμενοι ταῦτα, νὰ καλύπτωμεν μὲ στρώμα χαλκοῦ, χρυσοῦ ἢ ἀργύρου διαφόρους καρπούς, ἀνθη, κλωστὰς κτλ.

Ἡ ἀρχὴ τῆς γαλβανοπλαστικῆς στηρίζεται εἰς τὴν ἰδιότητα, ἣν κέκτηται τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, ὅταν διακτιβάζηται διὰ διαλύσεως μεταλλικοῦ τινος ἁλατος, ν' ἀποσυνθέτῃ τούτο ὅποτε τὸ μὲν μέταλλον φέρεται ἐπὶ τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου τοῦ ἀγωγοῦ τῆς ἠλεκτρικῆς στήλης, τὸ δὲ ὀξύ ἐπὶ τοῦ θετικοῦ· τὸ οὕτως ἐλευθερούμενον ὀξύ, ἐὰν ἐν τῷ θετικῷ ἠλεκτροδῶν εὕρῃ μέταλλον τι ὁμοειδὲς πρὸς τὸ ἐν τῷ ἁλατι ὑπάρχον, ἐνοῦται ἐκ νέου μετ' αὐτοῦ καὶ ἀποτελεῖ νέαν ποσότητα ἁλατος, ἥτις προστίθεται εἰς τὴν διάλυσιν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ διάλυσις μένει πάντοτε κεκορησμένη. Τούτου τεθέντος ὑποθέσωμεν ὅτι, ἀντὶ νὰ ἐμβαπτίσωμεν ἀπλῶς τὸ ἄκρον τοῦ ἀγωγοῦ τοῦ ἀρνητικοῦ πόλου τῆς στήλης, ὅπως τὸ θετικόν, προσαρτῶμεν εἰς τούτο οἶον· δῆποτε ἀντικείμενον λ. χ. χάλκινόν τι νόμισμα (οὕτινας τὴν ἐπιφάνειαν καθαρῶν χημικῶς καὶ ἐπαλείφωμεν μὲ λεπτότατον στρώμα ἐλαίου ἢ λίπους ὅπως ἐμποδίσωμεν τὴν προσκόλλησιν τοῦ ἐπιτεθησομένου μετάλλου). Τότε ἅπαν τὸ μέταλλον τὸ ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς διαλύσεως προερχόμενον θέλει ἐπικαθῆσθαι ἐπὶ τοῦ νομίσματος, καὶ ἐὰν μετὰ τινος χρόνον ἐξαγάγωμεν τούτο ἐκ τῆς διαλύσεως καὶ ἀποσπάσωμεν τὸ ἐπιτεθὲν μεταλλικὸν στρώμα θέλομεν εἶδῃ ὅτι τούτο εἶνε ὁμοίωμα ἀκριβέστατον τοῦ νομίσματος, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν